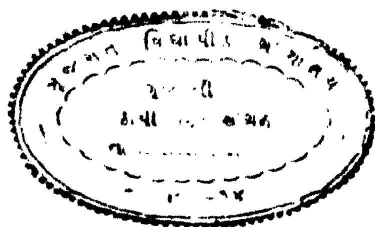

12-5...

ગૌરીનાં ગીતો

દેશળજી પરમાર

અમદાવાદ ૧૯૮૧
પહેલી આવૃત્તિ

હવે પછી છપાશે
કૌમાર-કાવ્યો

આઠ આના

" આજની કલા સમી
ઉગી ને આથમી "

ડો....પુરુષોત્તમ રાવ

ઉઘાડ

આ રાસોનો ઘણો ભાગ થોડેક વર્ષ જેટલો જૂનો છે અને બાકીના પાછળથી થએલા ઉમેરણો છે ઘણુંક ગીતો જુદે જુદે સ્થળે માસિકોમાં અને રાસ સમુચ્ચયોમાં છપાયાં છે, અને બીજા અપ્રગટ પ્રથમવાર રજુ થાય છે 'ન્હાના ન્હાના રાસ'ના અનુકરણમાં જન્મ પામીને મારા રાસોએ સ્વતંત્ર ઉછેર લીધો છે કેટલાક સ્વયંભૂ વૃત્તિમાંથી અને કેટલાક ઉઘડતા કૌમારની બાલાઓ પ્રત્યેની મારી શિક્ષણ પ્રવૃત્તિમાંથી મળી આવ્યા છે ·

ઘણા જ રાસ નવી કન્યાની મનોદશાના નાના નાના કણ જેવા દીસશે અને તેમને જુદા જુદા સંમેલનોમાં તેમ જ પુરકુમારીઓના ગરબા ઉત્સવોમાં તેમજ શેરીઓમાં છૂટક છૂટક ઝીલેલા પણ છે ખાસ કરીને વનિતા-વિશ્રામની કન્યાવિદ્યાર્થીઓએ તેમને સત્કાર્યા છે અને મને ખાતરી છે કે મારી કાઠિયાવાડી 'બેનબાએ.'ને પણ એ જરૂર સ્વીકાર્ય થશે આવતી પ્રજા કલ્પનારંગી, ડાહી અને રસિકચતુર છે એવી શ્રદ્ધા આ ન્હાનકડાં ગીતોમાંથી સૌ કોઈ જોઈ શકશે

કુટુંબભાવના તો ગીતોની ગંગોત્રી છે, પણ એમાં કુદરતનું દર્શન ભળે તો એ સંગમના અંતર્મિલનથી નવી રસસૃષ્ટિ લાધે આ સંબંધમાં એક રસાયન અત્યારે થવા પામ્યું છે ખરું, પણ વિષય કે ઢાળના વૈવિધ્યમાં ઉતરવાનો સમય મળ્યો નથી આવા સુંદર રૂપરંગે કાવ્યપ્રકાશન કરવું એ હાલ તો લેખકને માટે સાહસ છે અન્ય ભાષામાં જે કાવ્યપ્રકાશનો બહાર પડે છે તેમની મોંઘવારીના પ્રમાણમાં આપણાં કાવ્યપ્રકાશન સોંઘા જ લેખવા અલબત્ત, રૂપ અને દેખાવ એટલા કલાયુક્ત કે સુંદર ન હોય. પણ ત્યાંનો વાચકવર્ગ સંખ્યામાં વિશાળ, મર્મજ્ઞ અને કવિતાનો ઉપાસક છે, અને તેથી ત્યાં કવિ, આપણા જુના કાળમાં હતો તેમ—પ્રાણ અને પ્રજાનો રાજા છે.

મૈત્રી પર્વ — કનો

સારંગપોળ રોડ, ગવારો

અનુક્રમ

એક ઋણ

મારા મિત્ર બચુભાઇ રાવત મૂળથી જ આ રાસોને વત્સલ નજરે ઉછેરતા આવ્યા છે અને 'કુમાર'ના મુદ્રક અને પ્રકાશક તરીકે કલામય રીતે સંસ્કારતા આવ્યા છે. આ માયાભરી સંભાળ માટે હું એમનો અતિઘણો ઋણી છું. કદાચ આ પ્રકાશન એમને હાથે થઇ શક્યું હોત તો વધુ સુંદાળપણે શોભત.

કોઈ ઝીલશો

૧

દેવ પૂજાનાં ફૂલડાંની છાબડી:
ઠેસ આવી કે કરથી સરી પડી રે
　　કોઈ ખરતા તારલિયા એ ઝીલશો.

૨

પાંખ ઉગતી કોમલ એક બાપડી:
ઉંચા આકાશે એ ઉડતાં પડી રે
　　કોઈ સુના ટહુકડા એ ઝીલશો.

૩

નવો મોડ્યો સૌભાગ્યનો ચાંદલો:
ઉડી પવને ક્ષણે અગને પળે રે
　　કોઈ અમૃતનાં બિંદુઓ એ ઝીલશો.

૪

એક હેતનો હિમાચલ ઓગળ્યો:
એની આંસુની ધાર રણમાં ઢળે રે
　　કોઈ અંતરનાં મોતીઓ એ ઝીલશો

૫

ઢળે પાતાળે માનસાગરિયો:
મહીં ડૂકે ડૂકે હંસલિયાં ઝુરતાં બળે રે
　　કોઈ આત્માનાં તેજબાલ ઝીલશો.

દ ર્શ ન

મને એ દેવીનાં દર્શન.

જાગે મારે સોણલે
રસમય સૃષ્ટિ એક:
દીવી દેવીતણી જલે
ઝરતી ફૂલ અનેક:

ફૂલોમાં દેવીનાં દર્શન
મને એ દેવીનાં દર્શન.

પંખીડાં ઉડતાં રમે
સૌ રચતાં સંગીત:
આનંદે ડાળી નમે
ગાતી અદ્ભુત ગીત:

ગીતોમાં દેવીનાં દર્શન
મને એ દેવીનાં દર્શન.

બાળુડાં હસતાં રડે
રોતી વાદળધાર:
ઝૂકે જ્યાં વેલી ચડે
પડતી આંસુધાર:

આંસુમાં દેવીનાં દર્શન
મને એ દેવીનાં દર્શન.

આમંત્રણ

રસિયાંની માયાને માટ, આવો બાળાઓ.

લાગે છે કુંકુમ
પ્રાજે છે ચંદન
ઢારો આ ઉન્નતાં લલાટ, આવો બાળાઓ.

મેલા ને જૂના
સૂકા ને સૂના
રેલાવો જીવનના ઘાટ, આવો બાળાઓ.

અંતરની ભાષા
દેવી શું આશા
ઝુલાવો પૃથ્વીને પાટ, આવો બાળાઓ.

જગજનની દેવીઓ!
રમો રસકેલીઓ
જગાવો આત્મનવાટ, આવો બાળાઓ.

ફોરે છે મ્હોર

૧

ફોરે છે મ્હોર, બેની! ફોરે છે મ્હોર;
ઉર કેરા આંબલે ફોરે છે મ્હોર:

નાચે વસંત કિશોર
બેની! નાચે વસંત કિશોર
પ્રેમ કેરા આંબલે ફોરે છે મ્હોર.

૨

ફોરે છે મ્હોર, બેની! ફોરે છે મ્હોર;
ઉર કેરા આંબલે ફોરે છે મ્હોર:

રાચે કિશોરીનો શોર
બેની! રાચે કિશોરીનો શોર
પ્રભુ કેરા આંબલે ફોરે છે મ્હોર.

ઉર મારૂં ઉભરાણું રે

નિદ્રા મહીં હતી સુતી હું સ્વપ્નમાં;
ત્યાં ફુટ્યું અથાગ રસપૂરઃ
ઉર મારૂં ઉભરાણું રે.

જાગી, બેઠી, હું તો ઝબકીને ઉભી;
રહ્યું ભીંજવે અપાર રસપૂરઃ
ઉર મારૂં ઉભરાણું રે.

ઉંચા આકાશ રહ્યું પાતાળ નીચું;
જાય પચ્ચે વધ્યાં રસપૂરઃ
ઉર મારૂં ઉભરાણું રે.

નિદ્રા મહીં પાછી સુતી હું સ્વપ્નમાં;
તોય કેમે શમે ન રસપૂરઃ
ઉર મારૂં ઉભરાણું રે.

ગ ર બો

મૈયા રમે આ મૈયા રમે હો
હસ્તિયા કેરા ગરબે મૈયા રમે.

દીવા પ્રગટાવે મા ગરબામાં ગરવા;
પૂરે એ તેલ — સહુ ફરીએ અમે. હો

રૂડાં માતાજી રૂડા ગવરાવે ગરબા;
ધીમાં ધીમાં ચાલી ઝીલિયે અમે. હો

ગાઈએ ને નાચીએ ગરબાના ધુપમાં;
કો ના દમે — દુઃખ સહુ યે શમે. હો

માજી સદા જો ગરબે સમાતાં;
રમે રમાડે તો બહુ યે ગમે. હો

મા તા

સુખદુ:ખમાં કદી જોગે ઝુલાયે;
        ઝુલી ઝુલાય ન...એક મારી માતા.

વ્હાલાં દેખા મારૂં મનડું ફૂલાયે;
        હસતું ખુલે દેખી...એક મારી માતા.

ખારા સાગરિયામાં એ મીઠી વીરડી;
        પાય અ મી ર સ...એક મારી માતા.

અખંડ બળે મારે માતાની દીવડી;
        અમર રહે જગ...એક મારી માતા.

યદિ લાગે જેવું દુ નિ યા ક રં તી;
        સરખી સદા એ તો...એક મારી માતા.

માડી રક્ષે મને વિ શ્વ ભ રં તી;
        બને જરી જોઉં...એક મારી માતા.

માવડી

મને મીઠી સદા એક માવડી રે.

મારા આનંદની એ છે તલાવડી રે;
હું તો ન્હાતી લઉં સુખસાર:
મને મીઠી સદા એક માવડી રે.

દૂધ ઝરતી એ તો મુજ ગાવડી રે;
મને વ્હીલી મુકે ન લગાર:
મને મીઠી સદા એક માવડી રે.

મારા જીવનની એ પવનપાવડી રે;
કરે હૈયાકેરો ઉદ્ધાર:
મને મીઠી સદા એક માવડી રે.

મારી જનની તો પૃથ્વી સમોવડી રે;
એ સર્વે રસનો અવતાર:
મને મીઠી સદા એક માવડી રે.

બ્હેનીના બાલ

ઓ મારી બ્હેનીના બાલ!
તું ઉપર બહુ આવે વ્હાલ.

કાળાં શાં લોચન વિશાલ!
રેલે તેમાં તેજ રસાલ.

આવો, તેડૂં તમને લાલ!
પાડું અમી ચૂમી ગાલ.

ધીમી શી ડોલંતી ચાલ!
કાલા બોલ તો સુખશાલ.

તું તો નમણું દેવી ફૂલ:
દેવે દીધું છે અણમૂલ.

બ્હેની ખોળે પોઢો બાલ!
ને અમેદે ખેલો લાલ.

વીરાનું બાળ

વીરાનું બાળ મારા વીરાનું બાળ;
ભોળું શરમાળ મારા વીરાનું બાળ:

ગાલે ગુલાબ ને
પગલે ગુલાલ છે
ઘેલું રમતીલું, મારા વીરાનું બાળ:

ભાલે વિશાળ ને
આંખે રસાળ છે
હસતું હસીલું, મારા વીરાનું બાળ:

કાને કુમુદફૂલ
કંઠે બકુલમાલ
કાલું કિલકિલતું, મારા વીરાનું બાળ:

ચન્દ્રમામાં રમતું
તારલિયામાં ભમતું
વહાલું બટુક, મારા વીરાનું બાળ:
વીરાનું બાળ મારા વીરાનું બાળ.

ઢીં ગી બા ઈ

આ સીડી—પગથિયાં ચડતાં કે
ઢીંગીબાઈ લપસી ગયાં રે.

ઊંચે માથે તે જાય લથડતાં કે
ઢીંગીબાઈ રડી પડ્યાં રે:

ઢીંગીની આંખ જાણે તારાની કણીઓ;
માથે મખમલ શી ભમર નમણીઓ:

આંખ ફૂટી, ભમર પણ ભાંગી કે
ઢીંગીબાઈ લપસી ગયાં રે:

ડોક ભાંગી, કમર થઈ વાંકી કે
ઢીંગીબાઈ રડી પડ્યાં રે:

હાડવૈદ પાસે જઈ—ખભે ઉપાડું;
મારી ઢીંગીને હું તો ઢોલિયે સુવાડું:

અરે, ઊભાં આળસને મરોડી કે
ઢીંગીબાઈ બેઠાં થયાં રે:

સામસામાં નજર જ્યાં જોડી કે
ઢીંગીબાઈ હસી પડ્યાં રે

હાલરડું

મારા ભાઈલા કેરે નેને રે નીંદરડી:
આવ ધીમે ધીમે ઘેને રે નીંદરડી: હાં.. હાં.. હાં

તું તો વિશ્વ ભરી વિહરતી, નીંદરડી:
પ્યારા પારણે ફેરા ફરતી, નીંદરડી: હાં.. હાં.. હાં

લાલ ઝોલાંએ ડોલાવ રે નીંદરડી:
સુખ સોણાંએ હસાવ રે નીંદરડી: હાં.. હાં.. હાં

એને ખેલવણે ખેલવજે, નીંદરડી:
એને સોડ્ય મહીં સુવાડજે, નીંદરડી: હાં.. હાં.. હાં

એ રડતાને રમાડજે, નીંદરડી:
નવ ઉડજે— ના ઉડાડજે, નીંદરડી: હાં.. હાં.. હાં

વીરો વધાવો

બારણે તોરણિયાં બંધાવો રે બેન વીરો વધાવો.
ગજરા ને હારલા ગુંથાવો રે બેન વીરો વધાવો.

આંગણે તો સાથિયા પુરાવો રે બેન વીરો વધાવો.
માડી પ્રસાદી વ્હેંચાવો રે બેન વીરો વધાવો.

અક્ષત કુંકુમ લાવો રે બેન વીરો વધાવો.
બકુલની ફૂલડાં વેરાવો રે બેન વીરો વધાવો.

વીરાને મ્હેલ પધરાવો રે બેન વીરો વધાવો.
ઝીલે મણિમેળા ઝુલાવો રે બેન વીરો વધાવો.

સાચો એ વીર બની આવ્યો રે બેન વીરો વધાવો:
કેસરીઓ વાઘો સોહાવ્યો રે બેન વીરો વધાવો.

ધણી અનુરાગે આવ્યો રે બેન વીરો વધાવો
દેવની આશિષોને લાવ્યો રે બેન વીરો વધાવો.

હોડલી

ન્હાની હોડલી હો બ્હેન,
વ્હાલી હોડલી હો બ્હેન,
ડોલે જળહિંડોળે પેલી
ન્હાની હોડલી હો બ્હેન.

અમર દીવડી હો બ્હેન,
દીપે કેવી એમાં પેલી
ન્હાની હોડલી હો બ્હેન.

ઉપર ચાંદની હો બ્હેન,
ઝુલે જળમાં ઝગમગ રેલી
ન્હાની હોડલી હો બ્હેન.

વ્હાલી હોડલી હો બ્હેન,
ખેલે એની લ્હેરે ઘેલી
ન્હાની હોડલી હો બ્હેન.

ર સ બા ગ

તારાં વ્હેતાં અખંડ રસવ્હેન, બ્હેનાં રસબાગા;
તરે તારાં અનંત ફૂલવેણ, બ્હેનાં રસબાગા:

ભર્યાં રૂડાં છલોછલ વ્હેન, બ્હેનાં રસબાગા;
જેમાં ઉપર ઉભરાય ફૂલવેણ, બ્હેનાં રસબાગા:

યુગો સુધી સુકાય ના વ્હેન, બ્હેનાં રસબાગા;
કરમાય ના કુંળાં ફૂલવેણ, બ્હેનાં રસબાગા:

વ્હાલાંને ન્હવરાવવા વ્હેન, બ્હેનાં રસબાગા;
વ્હાલાંની પૂજાને ફૂલવેણ, બ્હેનાં રસબાગા:

સૌ ભા ગ્ય ભ ળ્યાં

સખિ ! આજે મ્હારાં સૌભાગ્ય ભળ્યાં;
સૌભાગ્ય ભળ્યાં કે મ્હારાં હાસ્ય ઢળ્યાં:
સખિ ! આજે મ્હારાં સૌભાગ્ય ભળ્યાં.

સુની ઉડી કે સ્હામી જ માડી દીઠી;
એણે અમૃતની મીટ ભરી છાંટી મીઠી:
સખિ ! આજે મ્હારાં સૌભાગ્ય ભળ્યાં.

મ્હને બાગે જતાં એક માળણ મળી;
એણે મ્હારે ગળે ફુલમાળા ઢળી:
સખિ ! આજે મ્હારાં સૌભાગ્ય ભળ્યાં.

મ્હને દેખીને મદિયારી પાછી ફરી;
એણે મદીનો કટોરો આપ્યો ભરી:
સખિ ! આજે મ્હારાં સૌભાગ્ય ભળ્યાં.

દેવમંદિરમાં એક બ્રાહ્મણ ઉભો;
એણે મંત્ર ભણીને ચાંલ્લો કીધો:
સખિ ! આજે મ્હારાં સૌભાગ્ય ભળ્યાં.

નહિ ભૂલું

એક સૂના સરિતા ઝાની રે, નહિ ભૂલું.
મીઠ ભર્યાં નીરે ઉભરાણી રે, નહિ ભૂલું.

એક સૂકાં ઉભાં વનવાડી રે, નહિ ભૂલું:
પગ મૂકયે બની ફૂલઝાડી રે, નહિ ભૂલું.

એક ઘૂમી સિલણ મદમાતી રે, નહિ ભૂલું:
હાથ દેયે એમ રમવા લાગી રે, નહિ ભૂલું.

એક બેઠી પંખિણી રોતી રે, નહિ ભૂલું.
વેણ દીધે આનંદે સ્હોતી રે, નહિ ભૂલું.

એક વીણા લટકતી મૂંગી રે, નહિ ભૂલું.
ફૂંક દીધે એમ ગાવા માંડી રે, નહિ ભૂલું.

ર સ રા જ

સાંજે ઉલટે ઉર ઉચાટ;
ભરતી નીરે નિરખું વાટ:
વળજો વ્હેલેરા રસરાજ.

જાગે બાળક મળવા તાત;
જાતી એમ જ રડતાં રાત:
વળજો વ્હેલેરા રસરાજ.

પોપટ બોલાવે લઈ નામ;
ઉડતો પળ નવ જંપે ધામ:
વળજો વ્હેલેરા રસરાજ.

આંગણુ ઉભી સુકાય વનવેલ;
અડકે-પીતી નથી જળરેલ:
વળજો વ્હેલેરા રસરાજ.

દરદી દુખિયાં કરતાં સાદ;
પવને પ્હોંચે આ દુઃખનાદ ?
વળજો વ્હેલેરા રસરાજ.

મારી વાડી

મારી વાડીમાં આંબો ફાલ્યો
શીળી છાયા ઢળતો, રસભર ફળતો રે
રમજો બાળાઓ.

નીચે ન્હાનકડી વેલી ફરતી
મીઠી વાસ પમરતી, ફુલડાં ઝરતી રે
રમજો બાળાઓ.

ઝુલતી ડાળીએ પોપટ ડોલે
બોલો રૂડલા બોલે, વનફળ ફોલે રે
રમજો બાળાઓ.

ટહૌકા કરતી કોયલ કાળી
રાગે આંખ રસાળી, પ્રેમે પાળી રે
રમજો બાળાઓ.

નિર્મળ નીરે સરવર છલકે
કોમળ કમળો મલકે, ઝરણાં ઝળકે રે
રમજો બાળાઓ.

જળમાં હંસો રમતાં તરતાં
ન્હાનાં હરણો ચરતાં, ભય ન ધરતાં રે
રમજો બાળાઓ.

ફુલફુલ ભમતા ભમરા ફરતા
જીવન રસમાં સરતા, ગુંજન કરતા રે
રમજો બાળાઓ.

મારી વાડીમાં આવો આવો
લ્યો આનંદનો લ્હાવો, હર્ષ રેલાવો રે
રમજો બાળાઓ.

ડો લ રિ યો

ફૂલડાં કેરી વાડીઓમાં ડોલે ડો લ રિ યો
લીલવણી પાંદડીઓ
લાડે રમાડે:
પવને મધુર વેણુ બોલે ડો લ રિ યો:
ફૂલડાં કેરી૦

હળવે રી પાંખડીએ
કળીઓ ખીલાવે;
મોર મદભરિયો ફૂલે ડો લ રિ યો:
ફૂલડાં કેરી૦

ધામું ધામું હસતો
ને સહુને હસવતો;
આનંદી આનંદ આંખડીઓ ખોલે ડો લ રિ યો:
ફૂલડાં કેરી૦

કુંજ કુંજ ખેલે
સુગન્ધરસ રેલે.
માનતાને માંડવડે ડોલે ડો લ રિ યો
જગત કેરી વાડીઓમાં ડોલે ડો લ રિ યો.

મોરલો નાચે છે

લીલા આસોપાલવની નીચે હો મોરલો નાચે છે.
દ્રાક્ષવેલોના માંડવા વચ્ચે હો મોરલો નાચે છે.

ધીમે ઉચેરી ડોક ડોલવતો હો મોરલો નાચે છે.
રૂડી નાજુક કલગી ઝુલાતો હો મોરલો નાચે છે.

પાયઘુઘરીને રણકારે હો મોરલો નાચે છે;
પીંછકળા તણા ઝણકારે હો મોરલો નાચે છે.

મુખે મીઠું મીઠું ઘુઘવતો હો મોરલો નાચે છે;
આંખે અમીઆંસુ ખેરવતો હો મોરલો નાચે છે.

ન્હાની ન્હાની પાંખો હલવતો હો મોરલો નાચે છે.
ઉભો નીચો ને ટેલને ફરતો હો મોરલો નાચે છે.

ભ્ર મ ર રૂ ઠ્યો

ભ્રમર રૂઠ્યો એક રાત ભ્રમર રૂઠ્યો.

ફુલના ભોગી, ભ્રમર રૂઠ્યો;
રસ આરોગી, ભ્રમર રૂઠ્યોઃ
ભ્રમર રૂઠ્યો એક રાત ભ્રમર રૂઠ્યો.

મારા વીરા, ભ્રમર રૂઠ્યો;
કાં અધીરા ? ભ્રમર રૂઠ્યોઃ
ભ્રમર રૂઠ્યો એક રાત ભ્રમર રૂઠ્યો.

છે ફુલકુંજે, ભ્રમર રૂઠ્યો;
મનભર ગુંજે, ભ્રમર રૂઠ્યોઃ
ભ્રમર રૂઠ્યો એક રાત ભ્રમર રૂઠ્યો.

મારા ભવને, ભ્રમર રૂઠ્યો;
તાજા પવને, ભ્રમર રૂઠ્યોઃ
ભ્રમર રૂઠ્યો એક રાત ભ્રમર રૂઠ્યો.

વેણી વિખરાણી

વાવી આંગણું મેં તો વેલડી
પાયું સીંચીને પાણી;
કળીઓ વીણી ગુંથી વેણલી
ત્યાં તો વેણી વિખરાણી.

હોડી ગુંથીને દેખાડવા
મારે વીરે વખાણી;
એહી હરખે માથું હોળવા
ત્યાં તો વેણી વિખરાણી.

કળીઓ તો દેવતેજ ઝીલતી
ફૂલો સઘળી કરમાણી;
સૌએ હજી હતી ખીલતી
ત્યાં તો વેણી વિખરાણી.

કાં તો સુંદર બની ગુંથણી
એથી વેણી નજરાણી;
નિરખી પુરી ન સોહામણી
ત્યાં તો વેણી વિખરાણી.

કાં તો વેણી મારી લાડકી
ઘેલી હુંથી રીસાણી;
હેત કીધા મેં જ્યાં વેણલી
ત્યાં તો વેણી વિખરાણી.

રીસામણી

વેલીઓ ખેલે છે વૃક્ષઝુંડમાં:
ખીલે આભમાં ઉજાસ:
એકલી ઉદાસ શું રીસામણી ?

ઊર્મિઓ અનંત જળકુંડમાં;
મહીં મીનના વિલાસ:
એકલી ઉદાસ શું રીસામણી ?

નાડીઓ વહે છે પ્રાણપૂરમાં:
ચડે હૈયામાં હાસ:
એકલી ઉદાસ શું રીસામણી ?

સૃષ્ટિઓ સરે છે પ્રેમસરમાં.
રચે વિશ્વ રસરાસ:
એકલી ઉદાસ શું રીસામણી ?

ભમરો

તારા ભમરાને જરી વારજે રે બેન,
મને રાતદિન રૂહે છે સતાવતો રે બેન;
તારા ભમરાને જરી વારજે રે બેન.

તારાં પૂજાનાં વીણું ફૂલડાં રે બેન,
સુંઘી ચાખી કરે છે અજીઠડાં રે બેન;
તારા ભમરાને જરી વારજે રે બેન.

એમ ગાતાં ગુંજ ગુંજાવતો રે બેન,
ભમી વાંસે બપોરી ગભરાવતો રે બેન;
તારા ભમરાને જરી વારજે રે બેન.

જેમ સૂતાં ઓશીકડો છૂપી જતો રે બેન.
તો વાળે ભરાતા છૂપી બેસતો રે બેન;
તારા ભમરાને જરી વારજે રે બેન.

ફૂલ ફેંકું તો આ ચુકાવતો રે બેન,
જાળું ઝાલતાં તો ઝટ છટકી જતો રે બેન.
તારા ભમરાને જરી વારજે રે બેન.

પતંગિયાંનું ગીત

અમે સૃષ્ટિનાં બાલ સૌ પતંગિયાં રે લોલ;
કૈંક ભાતે રૂપે ને રંગે રંગીઆં રે લોલ.

અમે રોપેરોપેથી પાછાં નાસીએ રે લોલ;
ફૂલે ફૂલે અડકીને ઉપર નાચીએ રે લોલ.

અમે માણસ મોટાં થકી ડરી જતાં રે લોલ;
નહિ ગામે શેરી કે ઘરે ઢુકતાં રે લોલ.

અમે પ્રેમ ને પવિત્રતાનાં પંથીઓ રે લોલ;
રૂડા પ્રાણ ને સૌન્દર્ય કેરાં સંગીઓ રે લોલ.

અમે પાંખે ચંડલ રસદીવડાં રે લોલ;
ક્ષણ ઉડી અજવાળી ને શમી જતાં રે લોલ.

અમે અંતરનાં સ્વપ્ન શાં પતંગિયાં રે લોલ;
નવા અરુણ પ્રભાતનાં ઉમંગિયાં રે લોલ

અમે ઈશ્વરનાં બાલ સૌ પતંગિયાં રે લોલ;
વિમલ જગનાં વિહારીઓ પતંગિયાં રે લોલ.

વિમાન

મેં તો બાંધ્યું વિમાન એક ઊડતું રે લોલ;
બ્હેનાં, એમાં ગમે ગગન ઊડતું રે લોલ.

સૂરજ તાપે તપી જરી ના જતું રે લોલ,
જાય ઊડતું અંધારપટ વારતું રે લોલ;

કલ્પવેલીઓ નક્ષત્ર પાસ જઈ ભમે રે લોલ,
ચન્દ્રલોકના અમૃત વનમાં રમે રે લોલ.

ઊંચે જવાને રાતદિન ઝંખતું રે લોલ,
ધૂમ્ર માંહીમાં ઝાંખું ના જંપતું રે લોલ;

ઊંચું જતું એ પાંખ ફફડાવતું રે લોલ,
તોય પૃથ્વી ઉપર આંખ રાખતું રે લોલ.

મેં તો બાંધ્યું વિમાન એક ઊડતું રે લોલ,
બ્હેનાં, એમાં ગમે ગગન ઊડતું રે લોલ.

ચંદ્રલોકનાં બાલ

અમે તો ચંદ્રલોકનાં બાલ
અમારા શરદ ચોક વિશાલ;
અમે તો મીઠા સૌમ્ય મરાલ
અમારા તેજકમળના ઢાલ:

હોય શોક શું, હોય દુઃખ ત્યાં
રમીએ પુનમ રાત,
અદ્ભુત રજ રૂપેરી વેરી
ભણીએ મંત્ર જરાક;

અમે તો રસ રંગીલા લાલ
અમારા ઉત્સવ ખેલ રસાલ:
અમે તો ચંદ્રલોકનાં બાલ
અમારા શરદ ચોક વિશાલ.

હાસ્ય ટીખળ ને તોફાનોનો
અદ્ભુત મગ્ન પ્રદેશ,
કળા કોડ ને સ્વપ્ન ભરેલા
ચિત્ત ભાવિ સંદેશ:

અમે તો પ્રાણ નવા પ્રતિપાલ
અમારા તરંગ કલ્પિત નાલ:
અમે તો ચંદ્રલોકનાં બાલ
અમારા શરદ ચોક વિશાલ.

શું રે હશે?

૧

શું રે હશે બ્હેન શું રે હશે
સૂરજની આંખમાં શું રે હશે?
શું રે હશે બ્હેન શું રે હશે
પવનની પાંખમાં શું રે હશે?

૨

શું રે હશે બ્હેન શું રે હશે
પંખીનાં ગાનમાં શું રે હશે?
શું રે હશે બ્હેન શું રે હશે
સિંધુના તાનમાં શું રે હશે?

૩

શું રે હશે બ્હેન શું રે હશે
ગુરુજીના જ્ઞાનમાં શું રે હશે?
શું રે હશે બ્હેન શું રે હશે
યોગીઓના ધ્યાનમાં શું રે હશે?

૪

શું રે હશે બ્હેન શું રે હશે
અંતરના હાસમાં શું રે હશે?
શું રે હશે બ્હેન શું રે હશે
જગતના રાસમાં શું રે હશે?

ક્યાં રે ગયો?

ક્યાં રે ગયો એ ક્યાં રે ગયો?
મારા પીંજરાનો પોપટ ક્યાં રે ગયો?

કેવડાની પાંખ ને
માણેકની ચાંચ છે
હૈયાનો હાર ક્યાં છુટી પડ્યો?
મારા પીંજરાનો પોપટ ક્યાં રે ગયો?

કોટે છે પાંકડા
કસ્તુરીનો કાંઠલો
અંતરનો પ્રાણ એ ક્યારે પળ્યો?
મારા પીંજરાનો પોપટ ક્યાં રે ગયો?

શોધી મેં શેરીઓ
જોયાં મેં જંગલો
મીઠાબોલો ના ક્યાં યે મળ્યો,
આરા પીંજરાનો પોપટ ક્યાં રે ગયો?

ભાઈ બ્હેન

કેવડો લીલો ને લીલી લીમડી રે,
લીલુડાં ભાઈ ને બ્હેનનાં હેત;
દેવની દીધેલ ભાઈબ્હેન બેલડી રે.

મોરલો સૂનો ને સૂની વાદળી રે,
વીખુટાં બેઉ ઝુરે પરદેશ;
દેવની દીધેલ ભાઈબ્હેન બેલડી રે.

મોગરો ડોલે ને ફરકે પાંદડી રે,
ભાઈબ્હેન મ્હાણે રસગંકેન;
દેવની દીધેલ ભાઈબ્હેન બેલડી રે.

મેહુલો બોલે ને ઝબુકે વીજળી રે,
ભાઈબ્હેન ઝીલે અમોલ સંદેશ;
દેવની દીધેલ ભાઈબ્હેન બેલડી રે.

બ્હેન બા

અમર રહો......બ્હેનબા અમર રહો.

ભાઈની બ્હેની અમર રહો,
પ્રાણની વેણી અમર રહો;

અમર રહો......બ્હેનબા અમર રહો.

માતની વેલી અમર રહો,
હેતની હેલી અમર રહો;

અમર રહો......બ્હેનબા અમર રહો.

હૃદય – કંકાવટી અમર રહો,
જગત–વિધાતરી અમર રહો;

અમર રહો......બ્હેનબા અમર રહો.

લ્યો

પ્રાણના પ્રસાદ લ્યો
પ્રાણ મહીં રમ્ય રસદીવડો;
પ્રેમના પરાગ લ્યો
પ્રેમમાં સુગંધી કેવડેવડો.

વદન વદન હાસ લ્યો
વદને ઉઘડે વસંતવાડીઓ;
હૃદય હૃદય રાસ લ્યો
હૃદયે રેલી છે રંગક્યારીઓ.

સૃષ્ટિનાં સંગીત લ્યો
સૃષ્ટિમાં ધ્વનિ અનંત ગાનનો;
વિશ્વના વિહાર લ્યો
વિશ્વમાં વિરાટ પરમાત્મ હો.

રસ ચૂંદડી

પ્રાણના પરાગઢળી ચૂંદડલી રે,
એ ચૂંદડીએ ચિરશોભાર:
    પ્રાણના પરાગઢળી ચૂંદડલી રે.

હૈયે અભંગ મનમૂરતિ રે,
એ મૂરતિએ ગીતગુંજાર:
    પ્રાણના પરાગઢળી ચૂંદડલી રે.

જાગે જીવન — અજવાળિયાં રે,
કોઈ છેડલે રસકલ્લોલ:
    પ્રાણના પરાગઢળી ચૂંદડલી રે.

ચેતનનાં ચક્ષુઓ ભીંજાવિયાં રે,
એ તો પ્રીતમકીધો સંયોગ:
    પ્રાણના પરાગઢળી ચૂંદડલી રે.

ભાવના કુમારી

પોપચે વિરાજે ભાર પ્રેમરસ ઘેનનો,
નયને વસંતતેજ નીલમ ખીલે;
ભાવનાકુમારી ભાવભીની ભરી રે.

હોઠડે ટહુક બોલ અંતર કોકિલનો,
પ્રાણે હો પુણ્યગીત ચેતન ઝીલે;
ભાવનાકુમારી ભાવભીની ભરી રે.

અંગુલિએ છૂટતી જીવન અમૃતઝડી,
પગલે કંકુના સાથિયા ઝરે;
ભાવનાકુમારી ભાવભીની ભરી રે.

કાવ્યકલ્પનાની અધિદેવતા સારીખડી,
આછી ઘેરી તું કવિદૃષ્ટિમાં તરે;
ભાવનાકુમારી ભાવભીની ભરી રે.

ફુલબાળાનો રાસ

હાં રે, પેલી...પેલી અલબેલી ફુલબાળા
હો રાસ રઢીઆળા મુકી જશો ન લોલ;
હાં રે, પેલી...પેલી મધુરી ફુલમાળા
હો રંગ એ રૂપાળા ભુલી જશો ન લોલ;

લોચન ચઢશે મેહુલો, ચાતક કરશે સાદ;
પલપલ હેત–ઉજાસમાં ખીલે બકુલ ગુલાબ.

હાં રે, જેવી...જેવી મધુરી વીજળવાળા
હો પંથ એ નિરાળા ચુકી જશો ન લોલ;
હાં રે, એવી...એવી હડીલી ફુલબાળા
હો રાસ રઢીઆળા મુકી જશો ન લોલ.

મસ્તક ધરશું મોગરો, ચરણે ડોલરપુંજ;
પધાર પ્રભુની વાડિલી, કરીએ ઘડીની ગુંજ.

હાં રે, પ્રાણપ્યારા હસે છ હરીઆળા
હો સાથ એ રસાળા તજી જશો ન લોલ;
હાં રે, વ્હેલી...વ્હેલી રીસેલી ફુલબાળા
હો રાસ રઢીઆળા મુકી જશો ન લોલ.

ફુલફુલ વાસ–પરાગમાં ભરી જા અંતરભાવ;
આપ જગતને બ્હેન ઓ ! ફુલજીવનના લ્હાવ.

હાં રે, ગુંથો...ગુંથો અમર વરમાળા
હો આતમ ઉજમાળા મેલી જશો ન લોલ.
હાં રે, ઘેલી...ઘેલી અલબેલી ફુલબાળા
હો રાસ રઢીઆળા મુકી જશો ન લોલ.

યોગી બાળાનો રાસ

આભે ઘૂમે કાળી વાદળી રે,
કરતી વીજલડી ચમકાર:
રાજન, રહોને આ એક રાતડી રે.

વાંકીચૂંકી છે વનવાટડી રે,
ઘેરે જગને ઘોર અંધાર:
રાજન, રહોને આ એક રાતડી રે.

બાળા યોગીની હું ગરીબડી રે,
નયણે છલકે નેહરસ રેલ:
રાજન, રહોને આ એક રાતડી રે.

ઊડતાં પંખીડાં માળે પળે રે,
ફૂલડાં વેલે ઝોલાં ખાય:
રાજન, રહોને આ એક રાતડી રે.

અંગો ઢીલાં તમ થાકે ઢળે રે,
મુખડું કોમળ આ કરમાય:
રાજન, રહોને આ એક રાતડી રે.

મ્હારી પૂરી ભરી ફળફાળડી રે,
પીજે તાજું ઝરણનું નીર:
રાજન, રહોને આ એક રાતડી રે.

સજન, મ્હારે છે ફૂલસેજડી રે,
જાવા આવા કેમ અધીર?
રાજન, રહોને આ એક રાતડી રે.

ઘેર આવજે રે

મારે ફળિયે તે લીમડાની છાંય છે રે,
એના કોલની કડવાશ લહેરાય મારી બેન
ઘેર આવજે રે.

મારે ફળિયે પોપટજીનું જુથ છે રે.
એને બોલે બોલે રામધુન મારી બેન
ઘેર આવજે રે.

મારે ફળિયે તે તુલસીનાં વન છે રે,
એને માંજર ઘમકતી મ્હેંક મારી બેન
ઘેર આવજે રે.

મારે ફળિયે ગાવડી માત છે રે.
એની આંખો મીઠી રળિયાત મારી બેન
ઘેર આવજે રે.

મારે ફળિયે માંડવડાની વેલ છે રે,
એની ડાળે બટમોગરાની રેલ મારી બેન
ઘેર આવજે રે

મારે ફળિયે તે સાથિયાની ભાત છે રે,
ત્યાં બેસી કરીશું વાત ભાઈબેન
ઘેર આવજે રે.

લ્યો લ્યો પાનબીડાં

આંગણે ઊગી હો નાગરવેલ, લ્યો લ્યો પાનબીડાં;
ઝરમર ઝારું ધીરે જળહેલ, લ્યો લ્યો પાનબીડાં.

બળતી ખરા બપોરની લ્હાય, લ્યો લ્યો પાનબીડાં;
ઓરડે રૂડી રમે ધુપછાય, લ્યો લ્યો પાનબીડાં.

પાતળી ક્યારેક લચકે વેલ, લ્યો લ્યો પાનબીડાં,
પ્રગટે તાજું પલ્લવ તે વેળ, લ્યો લ્યો પાનબીડાં.

તમતમ તીખી ને બાળે વેશ, લ્યો લ્યો પાનબીડાં;
મીઠી લજ્જાને ઘેન લવલેશ, લ્યો લ્યો પાનબીડાં.

પરબો માંડી મેં પાનની બેન, લ્યો લ્યો પાનબીડાં;
અરપું આવો ચેતનનાં ચેન, લ્યો લ્યો પાનબીડાં.

ઊછરે એવી હો નાગરવેલ, લ્યો લ્યો પાનબીડાં;
ન્હેણે ન્હાવી જીવનરસ હેલ, લ્યો લ્યો પાનબીડાં.

આ વ જો

આવજો આવજો રે,
મોંઘાં મ્હેમાનો આવજો;
કહાવજો કહાવજો રે,
કુશળ સંદેશો કહાવજો.

આ શિ ષ શી ષો
પ્રે મ નાં પી યૂ ષો
દુઃખી આ દેશે રે,
થો ડાં થો ડાં વરસાવજો.
આવજો•

રસિક સુશીલાં
ભોળાં સ્વજનિયાં !
દેવી આ દે શે રે
રસના સુમંત્રો શિખાવજો.
આવજો•

દર્શનની પ્યાસી
આંખડી ઉદાસી
કા લ કે રે કાંઠે રે
વળી લ્હેરેરી હસાવજો.
આવજો•

વી ર પ સ લી

વીરપસલી લે વીરપસલી

મારી નાનકડી બેની! વીરપસલી:
મારી લાડકડી બેની! વીરપસલી.

વ ન વ ન માં બાલવસંત વહે,
વી ર વી ર માં એવી બેન રહે;

મેં વીણી–ગૂંથી આ કુસુમકળી:
લે લાડકડી બેની! વીરપસલી.

ર ણુ ર ણુ માં રસવરષા વરસે,
વી ર વી ર માં એવી બેન હસે;

આ ભાઇ ગરીબની...બાલબળી:
લે લાડકડી બેની! વીરપસલી.

અમર હો

અમર હો, અમર હો.
દેવી વ્હાલાં અમર હો.
રસનાં વ્હેળાં અમર હોઃ

અમર હો, અમર હો.
મનભર સ્મરણું અમર હો;
અંતર સોણું અમર હોઃ

અમર હો, અમર હો.
હેતમાં ન્હાવાં અમર હોઃ
ઉંચેરાં ઉડવાં અમર હોઃ

અમર હો, અમર હો.
રસની તૃષા અમર હો,
ઉરની આશા અમર હો.

વસંત પ્રાણ

વનવન ઉગ્યાં'તી લીલી વાડીઓ રે,
વાડીએ વાડીએ ફૂલડાંવેલની ઝુલ
　　　　રસિયો કાલે વસંતપ્રાણ ફૂલડે ભર્યો રે.

ફૂલફૂલ માંડી છે નાની ક્યારીઓ રે,
ક્યારીએ ક્યારીએ અમૃતરેલ મંજુલ
　　　　રસિયો આજે વસંતપ્રાણ હૃદયે ઝર્યો રે.

કણકણ વીણી મધુઓ સંઘર્યાં રે.
મધની ધારે સુશોભન સાથિયા થાય
　　　　રસિયો આજે વસંતપ્રાણ કોને ધરે રે

ઝગઝગ નેણે ઝુલે જલદીવડાં રે,
વાડીના વીરા માળીડા દૂર મા જાય
　　　　રસિયો કાલે વસંતપ્રાણ તુંને વરે

ફુલડું કરમાણું રે

પૃથ્વી પુનમતણી વેલડી,
એક વેલે વસંતલ ફુલઃ
ફુલડું કરમાણું રે.

ખેલે ગગનભર ખેલડી,
ઝીલી ઝીલી આનંદની ઝુલઃ
ફુલડું કરમાણું રે.

આવ્યો જાદુગર જોગીઓ,
એના મેલા હો મારણ મંત્રઃ
ફુલડું કરમાણું રે.

ન્હાની પાંખડીઓ ડોલીઓ,
સહુ ઉડયા સુગંધ રસ રંગ
ફુલડું કરમાણું રે.

વ્યોમે ચડી દુઃખવાદળી,
ઉરે ફુટીઆં વજ્ર ત્રિશૂલઃ
ફુલડું કરમાણું રે.

અવનિ અમાસતણી વેલડી,
એક ખોયું વસંતલ ફુલઃ
ફુલડું કરમાણું રે.

કૃ ષ્ણ કુ મા ર

ક્યાં ગયો એ કૃષ્ણ કુમાર?
પૂર્ણ પુરુષ અવતાર: ક્યાં૦

દેવકીનો દેવબાળ,
ગોપગોપીનો ગોપાળ;
કંસરાયનો ક્રૂર કાળ:
ગી તા નો ગાનાર: ક્યાં૦

બંસરી બજાવનાર,
ગોવરધનને ધારનાર;
દૈ દૈ ત્યનન નાશનાર:
અ વ નિ નો ઉદ્ધાર: ક્યાં૦

પૂર્ણ પુરુષ અવતાર
ક્યાં ગયો એ કૃષ્ણ કુમાર?

મોહન મૂર્તિ

વનમાળી, કુંજ વાડીની વાટે
હૈયાની વાસ પમરાય છે રે;
તારી મૂર્તિ મધુરી રચાય છે.

હરિ, કુંજ દ્વારે અતિથિ થાતાં
આશાના સુર સંભળાય છે રે;
તારી મૂર્તિ મધુરી રચાય છે.

ત્રિભુવન, તારે રસમન્દિરિયે
તનમન અમારાં ધરાય છે રે;
તારી મૂર્તિ મધુરી રચાય છે.

મોહન, મુખડું જોતાં જરાકે
ચક્ષુનાં તેજ ઉભરાય છે રે;
તારી મૂર્તિ મધુરી રચાય છે.

મુજ જીવનના પ્રાણે પળેપળ
તારો જ શબ્દ ગવાય છે રે;
તારી મૂર્તિ મધુરી રચાય છે.

બાર પધારો રાજ

બાર પધારો રાજ
　　　　પ્રભુ, મારે બાર પધારો.
પ્રાણ વધાવે આજ
　　　　પ્રભુ, મારે બાર પધારો.

પુછ્યો પવન, વળી સૂરજ પુછ્યો;
પુછ્યો પશુનો સમાજ:
　　　　પ્રભુ, મારે બાર પધારો.

વન વન ભમીઓ ને રણ રણ ભમીઓ;
ભમીઓ સાગરને પાજ:
　　　　પ્રભુ, મારે બાર પધારો.

બાળ વદન જોયો, જોગીનાં મન જોયો;
જોયો અંતરને અવાજ:
　　　　પ્રભુ, મારે બાર પધારો.

બાર પધારો રાજ
　　　　પ્રભુ, મારે બાર પધારો.
વિશ્વ વધાવે આજ
　　　　પ્રભુ, મારે બાર પધારો.

પૂર્વની પૂજા

પૂજું પ્રકાશ મારા પૂર્વનો રે લોલ,
દુનીઆનો દિનમણિ પ્રાણ જો:
પૂજું પ્રકાશ મારા પૂર્વનો રે લોલ.

સરિતાને પુર ધરૂં દીવડો રે લોલ,
ફુલડે વધાવું મારૂં વ્હાણ જો:
પૂજું પ્રકાશ મારા પૂર્વનો રે લોલ.

વિનતિ વદું ને પાય લાગતી રે લોલ,
માગું હું મંગલ ઉજાસ જો:
પૂજું પ્રકાશ મારા પૂર્વનો રે લોલ.

ઝાંખી તે જ્યોત દૂર જાગતી રે લોલ,
જાગે છે નયણાંની આશ જો:
પૂજું પ્રકાશ મારા પૂર્વનો રે લોલ.

ભુખરા અંધાર ગાઢ વીતશે રે લોલ,
વાગશે અભંગ મારૂં વ્હાણ જો:
પૂજું પ્રકાશ મારા પૂર્વનો રે લોલ.

જગનો આનંદ ફરી ફોરશે રે લોલ,
તપશે હો દિનમણિ પ્રાણ જો:
પૂજું પ્રકાશ મારા પૂર્વનો રે લોલ.

વર્ષાનો રાસ

વર્ષા તો સાત સાત બ્હેનડી રે લોલ;
સાતે તે બ્હેનીઓ અપાર જો: વર્ષા૦

વર્ષાની એક બ્હેન વાદળી રે લોલ;
વાદળીએ જગત જલધાર જો: વર્ષા૦

વર્ષાની એક બ્હેન વીજળી રે લોલ;
વીજળીએ પ્રાણ તેજ તાર જો: વર્ષા૦

વર્ષાની એક બ્હેન ચાંદની રે લોલ;
ચાંદનીએ ચંદ્રકિરણ હાર જો: વર્ષા૦

વર્ષાની એક બ્હેન વેલડી રે લોલ;
વેલડીએ ફુલ મધુ ભાર જો: વર્ષા૦

વર્ષાની એક બ્હેન ઢેલડી રે લોલ;
ઢેલડીએ પ્રેમ વ્રત વિહાર જો: વર્ષા૦

વર્ષાની એક બ્હેન રુક્મિણી રે લોલ;
રુક્મિણી તે રૂપનો અંબાર જો: વર્ષા૦

શૈશવનો રાસ

ઘેરી ઘેરી ચાંદનીમાં બોલે કોયલીઓ;
ઘેરી ઘેરી ચાંદનીમાં ડોલે ડોલરીઓ:

બોલે કોયલીઓ
ને ડોલે ડોલરીઓ;
ઘેરી ઘેરી ચાંદનીમાં બોલે કોયલીઓ.

સૃષ્ટિએ સુગંધરંગ
ઢોળે ડોલરીઓ;
જગનો જાદુઈ કંઠ
રેળે કોયલીઓ:
ઘેરી ઘેરી ચાંદનીમાં બોલે કોયલીઓ.

બાગે ડોલરીઓ
ને ડૈગે કોયલીઓ.
ઘેરી ઘેરી ચાંદનીમાં બોલે કોયલીઓ:
ઘેરી ઘેરી ચાંદનીમાં ડોલે ડોલરીઓ.

મારાં ફુલ

ફૂલ મારાં રીસાઈ ગયાં.

રીસાઈ ગયાં – મન સૂનાં થયાં,
ફૂલ મારાં રીસાઈ ગયાં.

કાલે ન બોલાવ્યાં ને આજે ન બોલતાં,
મીંચ્યાં નયન સઉ મુંગાં થયાં.
ફૂલ મારાં રીસાઈ ગયાં.

સુરજમુખીનાં આજ ઉઘાડે ન આંતરો,
મોગરાને મુખહાસ લેવાઈ ગયાં:
ફૂલ મારાં રીસાઈ ગયાં.

ખીલ્યા ગુલાબ કેરી ખરતી પાંખડીઓ,
કે શુ નાં લાલ તેજ કરમાઈ ગયાં:
ફૂલ મારાં રીસાઈ ગયાં.

લાડે રમાડું બાગ! મીટ ભરો મોહડી.
નિંદરને ઘેન કેમ ઝડપાઈ ગયાં?
ફૂલ મારાં રીસાઈ ગયાં.

મોગરાની માળ

મોગરાની માળ, મારી મોગરાની માળ;
નાની રસાળ, મારી મોગરાની માળ.

બહેને વીણેલ કળી
બાએ ગુંથેલ વળી

કંઠે લટકંત મારી મોગરાની માળ.

આમ ફરે તેમ ફરે
ચકર ચકર ફુદડી લે

ઘુટી ઘુટી શું મારી મોગરાની માળઃ
દેવતણે ચરણ મારી મોગરાની માળ.

ઢાળ અને સાલ

[ગીતોનાં કથન સ્પષ્ટ તો છે અને કેટલાંકના ઢાળ પણ જાણીતા છે. વળી કુદરતથી જ સંગીતસંસ્કારી એવી કેળવાયેલી કન્યાઓ હવે દરેક ગીતને તેના ભાવને અનુકૂળ ઢાળ બેસાડે છે તેથી નવાં લખાયેલ કેટલાંક ગીતોના ઢાળની ઊણપ ન જેવી જ લાગશે.]

'અમર હો [૧૯૧૫] 'સોનબાઇના ગીત'નો

આમંત્રણ [૧૯૧૯] શીના લીધા મારા શ્યામ,
અબોલડા શીના લીધા રે...ને મળતો

ઉર મારું ઊભરાયું રે [૧૯૧૫] બેડું મારું નંદવાયું રે

કોઈ ઝીલશો [૧૨, ૮, ૧૯]

ક્યાં રે ગયો? [૧૯૨૨] ક્યા માગું મૈં ક્યા માગું
ઐસી દુંધાસી જીંદગીમેં ક્યા માગું?

કહાનકુમાર [૨, ૮, ૨૩]

ગરબો [૩૦, ૧, ૧૬] રંગે રમે આનંદે રમે
આજ મારાં દુર્ગા રંગે રમે.

ઘેર આવજે રે [૧૨, ૫, ૨૭] મને ભૂલી ગયો છે મારો ભેરુડો રે

ચંદ્રલોકનાં બાલ [૧૯૨૫]

ડોલરિયો [૧૯૧૯] 'આમંત્રણ'ના જેવો

ઢીંગોબાપુ [૧૯૨૯] અમે કાગા ને કામણગારા કે કરીએ કા કા ક

દર્શન [૧૯૧૮]

નહિ ભૂલું [૧૯૧૫]

પતંગિયાંનું ગાન [૧૯૨૬] મેં તો કુંકુમે લીંપ્યું મારું આંગણું રે લોલ

પૂર્વની પૂજા [૧૯૨૫] પ્રકટ્યા શ્રીકૃષ્ણ મનભાવતા રે લોલ
ફુલડું કરમાણું રે [૧૯૨૨] જાણીવી જગની ઘુમે રે...નો ઢુંઢો લય
ફુલબાગાનો રાસ [૧૯૨૫]
ફોરે છે મ્હોર [૧૯૧૫] બોલે છે મોર
બાર પધારો રાજ [૧૯૨૪] આનંદ આનંદ આનંદ આજે
બ્હેનબા [૧૯૨૫] ' અમર હો 'ના જેવો
બ્હેનીના બાલ [૨૩, ૧, ૧૭] કાનની પછેડી ફુલડાં ભાત;
કાનજી ઓઢતા દિ' ને રાતઃ
ભમરો [૧૯૨૦] ' પૂર્વની પૂજા 'ના જેવો
ભાઇબ્હેન [૧૯૨૪] સોનલા ગેડી ને રૂપલા દડુલિયો રે
ભાવનાકુમારી [૨૬, ૬, ૨૩]
ભમર રૂડો [૧૯૨૦] ' સોનબાઇના ગીત 'નો
માતા [૧૯૧૫] સામા ઓરડિયામાં નાગજી પોઢ્યા
નાગણી નાનેરૂં બાળ, મારા વ્હાલા.
મારી વાડી [૧૯૧૫] કારતક મહીને ફાગ્યુ ફુપાળા
વ્હાલા બંસીવાળા, રાજ રૂપાળા રે વ્રજમાં આવોને.
મારું ફુલ [૨, ૪, ૨૮]
માવડી [૧૯૧૫] છેટો છેટો રે' નંદના છોકરા રે
મોગરાની માળ [૧૯૨૮] ' કોરી સી હંડીમેં ચાવલ પકાયા '
એ મુસલમાન સ્ત્રીગીત...નો
મોરલો નાચે છે [૧૯૧૫] ' દીગંબાર્ક'ને મળતો
મોહનમૂર્તિ [૧૯૨૩] જાય છે જાય છે જાય છે રે
આ વખત ભણવાનો વહી જાય છે.

યોગીબાળાનો રાસ [૧૯૧૯] આભમાં ઝીણો ઝબુકે વીજળી રે
ઝીણા ઝરમર વરસે મેહ
ગુલાબો, કેમ કરી જાશો સાસરે રે?
રસચુંદડી [૩૧, ૧૨, ૧૯૨૨]
રસબાળા [૧૯૧૫] શેરી વળાવી સજ કરું, ઘેર આવોને:
આંગણિયે વેરૂં ફૂલ, હરિ મેર આવોને.
રસરાજ [૧૯૧૫] ગોકુળ આવજો રે મહારાજ
રીસામણી [૩૧, ૮, ૧૯]
લ્યો [૧૪, ૮, ૨૩]
લ્યો લ્યો પાનબીડાં [૧૦, ૯, ૨૩]
વર્ષાનો રાસ [૨૦, ૭, ૨૬] અમ્મા, વીરાને જાઉં વારણે રે લોલ
વસંતપ્રાણ [૧૭, ૮, ૨૩] શેરનો સૂબો ક્યારે આવશે રે...ને મળતો
વિદાય [૧૯૧૯]
વિમાન [૧૯૧૫] 'પતંગિયાંના ગીત' જેવો
વીરપસલી [૨૦, ૩, ૨૩] વનરાવન મોરલી વાગે છે:
એનો શબ્દ ગગનમાં ગાજે છે.
વીરાનું બાળ [૧૯૧૯] 'મોગરાની માળ' જેવો
વીરો વધાવો [૧૯૧૫] આજનો લ્હાવો લીજીએ રે
કાલ કોણે દીઠી છે ?
વેણી વિખરાણી [૧૯૧૫] મેઘાડંબર ગાજે
શું રે હશે! [૧૯૨૦] 'ક્યાં રે ગયો'ના જેવો
શ્રાવનો રાસ [૧૯૨૬]
સૌભાગ્ય ભાગ્યાં [૧૯૧૫] કુંજલડી સંદેશો અમારો
જઈ વાલમને કહેજો જી રે...ને મળતો
હાલરડું [૧૯૧૫] 'સોનબાઇના ગીત'નો
હોડલી [૨૮, ૧, ૧૭] પૂરનો મોરલો હો રાજ...નો